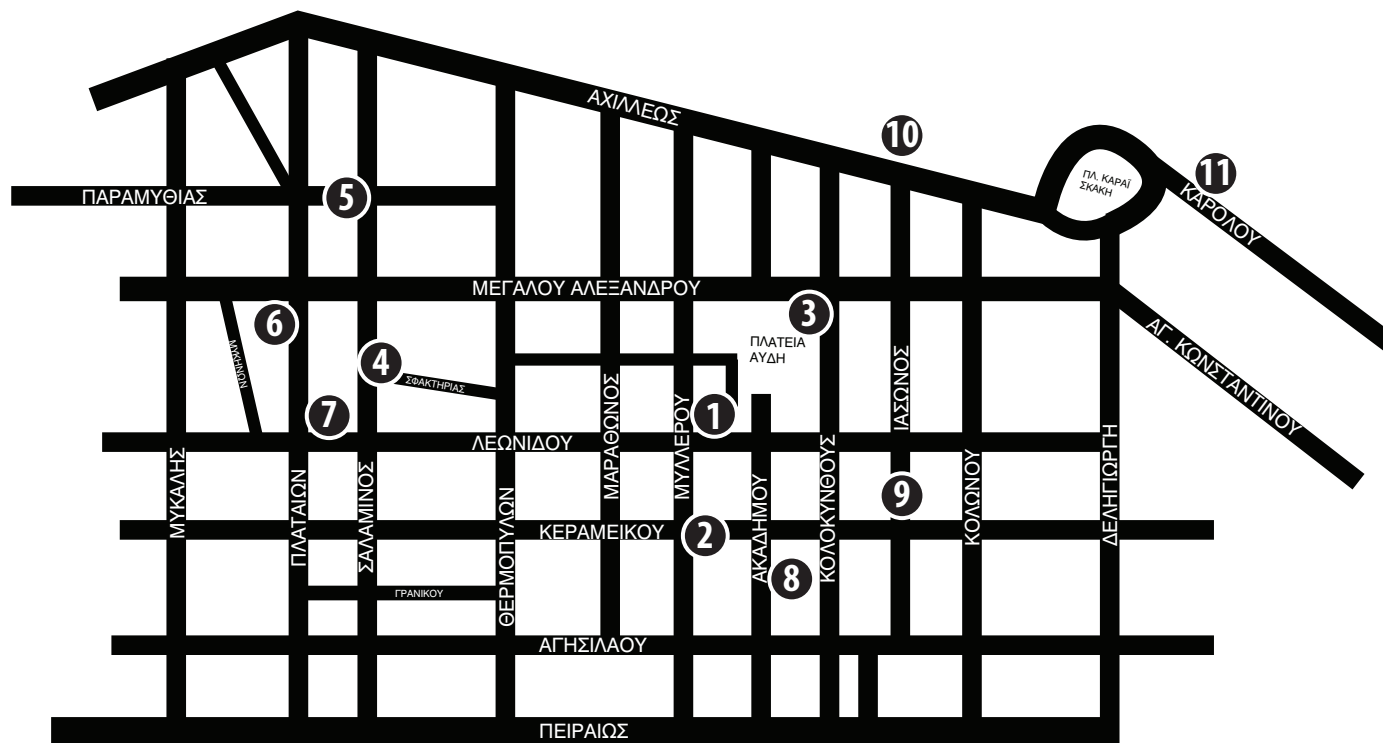

Μεταξουργείο

1 Πινακοθήκη Δήμου Αθηναίων - Πρώην Εργοστάσιο Μεταξουργίας

Λεωνίδου & Μυλλέρου

Πρόκειται για το εργοστάσιο μεταξουργίας της οικογένειας Δουρούτη, που έδωσε το όνομά του σε ολόκληρη την περιοχή, λειτούργησε από το 1854 έως το 1875. Απασχολούσε κυρίως γυναίκες εργάτριες. Το κτήριο αργότερα διαρρυθμίστηκε σε μικρές κατοικίες, στέγασε άστεγους μετά τον βομβαρδισμό του Πειραιά το 1944, και χρησιμοποιήθηκε ως φρουραρχείο από τον ΕΛΑΣ την ίδια χρονιά. Σήμερα τα κτήρια του παλιού εργοστασίου αποκαθίστανται από τον Δήμο Αθηναίων για να στεγάσουν έναν πολυδύναμο πολιτιστικό χώρο (ψηφιακή βιβλιοθήκη, πινακοθήκη κ.α.).

2 Οικία Νεγρεπόντη

Μυλλέρου & Κεραμεικού

Ο Παύλος Νεγρεπόντης ήταν από τους αγαπητούς Φαναριώτες, ο οποίος ήρθε με την οικογένειά του στην Αθήνα μετά την έλευση του Όθωνα. Αφού έχτισε ένα από τα ωραιότερα ακίνητα στην έρημη τότε περιοχή «Χεσμένο Λιθάρι», συνέχισε τις εμπορικές δραστηριότητές του στην

Αγγλία για να επιστρέψει πλέον μόνιμα στην Ελλάδα το καλοκαίρι του 1841. Είχε επενδύσει σε γη και σώζεται μέχρι σήμερα ανακαινισμένο ένα από τα ακίνητα που είχε αγοράσει στη συμβολή των οδών Κεραμεικού και Μυλλέρου (επί Όθωνος ονομάζονταν Φειδίου και Πρασιτέλους). Ανήκει σε μια σειρά κτηρίων -όπως η γειτονική οικία Κατακουζηνού, το σημερινό «Μεταξουργείο η οικία Βλαχούτζη, επί της οδού Πειραιώς 35, η οικία Κουμουندούρου κ.α.- που ανεγέρθηκαν εσπευσμένα, εν όψει της ευελπιστούμενης γειτνίασης με τα μελλοντικά βασιλικά ανάκτορα που τα πολεοδομικά σχέδια τοποθετούσαν μεταξύ Ομόνοιας και Κεραμεικού. Οι σφαίρες που διακρίνονται χαμηλά στους τοίχους του, είναι από τα Δεκεμβριανά του 1944.

3 Θέατρο του Λαού

Κολοκυνθούς 55

Το 1913 ο Ζ. Θάνος ιδρύει το «Θέατρο του Λαού» (όπως μετονομάστηκε ο «Κήπος του Βούξινου»), στο οποίο και ανέβαζε δிக்கές του επιθεωρήσεις.

Το πρώτο έργο που παίχτηκε ήταν η επιθεώρηση του Ι. Λαίου «Μεταξουργιώτικο

νταβατούρι». Υπήρξε επίσης κινηματογράφος, ιδιοκτησίας Εδμόνδου Φυρστ, που λειτούργησε τα διαστήματα 1938 - 1940, 1942 - 1944, 1958 - 1998. Στην αρχή ήταν θερινός με πλευρικά ανοίγματα, αλλά το 1958 έγινε χειμερινός, με ωραία μεγάλη αίθουσα και εξώστη. Στο τέλος του παρουσίαζε ταινίες σεξ. Το κτίριο κατεδαφίστηκε, και μόνη ανάμνησή της παρουσίας του η εκεί ομώνυμη στάση λεωφορείου.

4 Οι Πεζόδρομοι

Σφακτηρίας και Σαλαμίνας

Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι οι πολλοί, μικροί πεζόδρομοι. Ιάσωνος, Παραμυθίας, Σαλαμίνας, Σφακτηρίας. Σήμερα η Αθήνα έχει εξελιχθεί σε μια Ευρωπαϊκή πρωτεύουσα με εξαιρετικό street art, που οι καλλιτέχνες του έχουν δημιουργήσει χαρακτηριστικά δείγματα στους τοίχους ερειπωμένων ή ανακατασκευασμένων νεοκλασικών της περιοχής.

5 Πετροπόλεμος

Παραμυθίας

Πρόκειται για μια «αγαπημένη» συνήθεια της αθηναϊκής νεολαίας από τα τέλη του

19ου αιώνα. Ο πετροπόλεμος «παιζόταν» ανάμεσα σε παρέες διαφορετικών συνοικιών. Την αρχή είχαν κάνει οι νέοι που έμεναν στην Πλάκα με αντιπάλους τους Ψυρριώτες και αργότερα με παιδιά του Μεταξουργείου. Στη μάχη σταδιακά μπήκαν και νεαροί από τις περιοχές: Νεάπολη, Θησείο, Αναφιώτικα, Κολωνάκι, Γκύζη και Πολύγωνο. Μερικές φορές ο τόπος και ο χρόνος ανακοινώνονταν στις εφημερίδες με αγγελίες! Θρυλική ήταν η αιματηρή σύγκρουση περίπου 100 νεαρών της Νεάπολης με άλλους τόσους αντιπάλους, από την πλατεία Βάθη και του Ψυρρή. Τα πολεμοφόδια και των δύο στρατών προέρχονταν κυρίως από τα χοντρά χαλίκια της σιδηροδρομικής γραμμής. Σταδιακά έλαβε τέλος όταν οι δρόμοι ασφαλτοστρώθηκαν, οπότε ήταν δύσκολη η προμήθεια πυρομαχικών.

6 Το τελευταίο «Καλμεκερείον»

Πλαταιών 38

Το εργαστήριο Ελληνικών Παραδοσιακών Σταμπωτών Μαντηλιών Κεφαλής. Η ιστορία ξεκινά πριν από περίπου 135 χρόνια και μοιάζει σαν παραμύθι. Είχε μαγικό πηγάδι, μυστική συνταγή που φυλασσόταν με προσοχή και διδόταν μόνο από πατέρα σε γιο, ένα μυστηριώδες μαύρο χρώμα που παρέμενε πάντα ανεξίτηλο. Οι αδερφοί Οικονομόπουλοι, μεταφέρουν την επιχείρησή τους, που το κύριο συστατικό είναι το νερό, από την Σύρο, στην Αθήνα της λειψυδρίας. Όμως στην οδό Πλαταιών 38 υπήρχε ένα πηγάδι βάθους μόλις τεσσάρων μέτρων. Καθημερινά, με την κατανάλωση, η στάθμη του κατέβαινε. Όμως, την επομένη το πηγάδι ήταν και πάλι γεμάτο. Κι αυτό συνέβαινε για περισσότερο από έναν αιώνα. Οι γεωλόγοι ποτέ δεν εξήγησαν το φαινόμενο, ενώ οι ντόπιοι το απέδιδαν στη γειννίαση με το Αδριάνειο Υδραγωγείο ή κάποια φλέβα του ποταμού Ηριδανού, ο οποίος κατέληγε στον Κεραμεικό. Το μαντηλάδικο έφτιαχνε μαντήλια κεφαλής με παραδοσιακά σχέδια και μοτίβα. Με τα χρόνια φορέθηκαν από τις αγρότισσες, μπήκαν στα λαογραφικά μουσεία, έγιναν συμπλήρωμα στις παραδοσιακές φορεσιές των χορευτικών συγκροτημάτων και βραβεύτηκε επανειλημμένα στο εξωτερικό. Την περίοδο '35-'40 έγινε και άνοιγμα στον τουρισμό. Με προτροπή της Δώρας Στράτου, ο Γιάννης Τσαρούχης θα δημιουργήσει 12 σχέδια. Η θεματολογία τους, πέρα για πέρα ελληνική. Τα μαντήλια ταξίδεψαν σε όλο τον κόσμο, γοήτευσαν το γυναικείο φύλο και φιγουράρισαν στα εξώφυλλα πολλών ξένων περιοδικών μόδας.

7 Δημόσιο Σήμα

Λεωνίδου και Πλαταιών

Αποτελεί το σημαντικότερο δημόσιο νεκροταφείο και ήταν ο τόπος στον οποίο οι Αθηναίοι ενταφίαζαν – κατά τον 5ο και 4ο π.Χ. αιώνα – τους πολεμιστές και τους επιφανείς, δημόσιους άνδρες της πόλης. Βρισκόταν εκτός των τειχών της πόλης, στο κράσπεδο της οδού που συνέδεε τον Κεραμεικό, και πιο συγκεκριμένα το Δίπυλο, μία από τις σημαντικότερες πύλες της αρχαίας Αθήνας, με την Ακαδημία Πλάτωνος. Κατά μήκος αυτής της οδού, γνωστής ως «Δρόμος» ή απλά ως «Κεραμεικός», είχαν επίσης ταφεί επιφανείς Αθηναίοι, μεταξύ άλλων ο Περικλής, ο Κλεισθένης, ο Αρμόδιος, ο Αριστογείτων, ο Θρασύβουλος, καθώς και οι Λακεδαιμόνιοι πεσόντες στην μάχη κατά των Αθηναίων δημοκρατικών, το 403 π.Χ. Στο σημείο αυτό, εικάζεται ότι ο Περικλής εκφώνησε τον περίφημο Επιτάφιο λόγο του, για να τιμήσει τους πρώτους νεκρούς του Πελοποννησιακού Πολέμου, το 431-430 π.Χ.

8 Θέατρο Μεταξουργείο

Ακαδήμου 14

Το Θέατρο ΜΕΤΑΞΟΥΡΓΕΙΟ κλείνει φέτος 16 χρόνια αδιάκοπης δημιουργικής καλλιτεχνικής παρουσίας. Το 1999 ο Λουκιανός Κηλαηδόνης και η Άννα Βαγενά έκαναν το όνειρό τους πράξη και κατόρθωσαν να καταξιώσουν στη συνείδηση του κοινού το Θέατρο Μεταξουργείο, σαν ένα από τα πιο συνεπή και δημιουργικά θέατρα του τόπου μας. Η αίθουσα του Θεάτρου, διατίθεται για την παρουσίαση θεατρικών και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων.

9 Οδός Ιάσονος

Πρόκειται για έναν από τους πιο ατμοσφαιρικούς δρόμους της Αθήνας. Η οδός Ιάσονος, στα ασαφή όρια ανάμεσα στο Μεταξουργείο και στον Κεραμεικό, θα μπορούσε να είναι κάποιος ξεχασμένος καθρέφτης της προπολεμικής Ελλάδας, με τη μεγάλη πυκνότητα νεοκλασικών σπιτιών που διαθέτει (τα περισσότερα όχι σε πολύ καλή κατάσταση). Μαζί με τη γοητεία της παρακμής, «δένει» και ο μεγάλος αριθμός οίκων ανοχής της οδού.

10 Πλατεία Μεταξουργείου

Αχιλλέως και Λένορμαν

Αντίθετα με τη γενική αντίληψη, η πλατεία Μεταξουργείου που τόσο αγαπήθηκε από τους Αθηναίους στο παρελθόν, δεν είναι η πλατεία Καραϊσκάκη αλλά η μικρή σήμερα πλατεία με την χαρακτηριστική κρήνη στην γωνία Αχιλλέως και Λένορμαν. Σε κάθε έξοδο των Αθηναίων, προηγούνταν η παρέλαση από την πλατεία Μεταξουργείου· όλη η έκτασή της ήταν κατειλημμένη από τις καρέκλες των τριών καφενείων της, αλλά και εκείνες της ιστορικής ταβέρνας των «Εργατών». Όταν τελείωναν οι κινηματογράφοι και τα θέατρα, όλο το Μεταξουργείο προσπαθούσε να κατορθώσει να χωρέσει στην πλατεία του. Τα κέντρα, τα καφενεία και οι μπουραρίες ήταν μόνιμα γεμάτα. Η Πλατεία Μεταξουργείου, υπήρξε προπύργιο του Δηλιγιαννικού Κόμματος, και αφετηρία διαδηλώσεων αλλά και φανατικών κομματικών εκδηλώσεων, όπως η «κηδεία» του εν ζωή αλλά ηττημένου στις εκλογές του 1895 Χαρίλαου Τρικούπη. Τα καφενεία γύρω της ήταν ξακουστά για τις πολιτικές αντιπαραθέσεις, οι οποίες κορυφώνονταν σε περιόδους εκλογών.

11 Θέατρο Βέμπο

Καρόλου 18

Η Σοφία Βέμπο, ύστερα από δεκαεπτά χρόνια καριέρας αποφάσισε να χτίσει ένα θερινό θέατρο εκεί που ήταν μέχρι τότε το κινηματοθέατρο Ερμής. Έτσι για πρώτη φορά λειτούργησε στις 18 Ιουνίου 1950 με την θρυλική επιθεώρηση "Βίρα τις άγκυρες". Το 1970 πέρασε στα χέρια του θεατρικού επιχειρηματία Βαγγέλη Λειβαδά. Από την σκηνή του έχουν περάσει σχεδόν όλοι οι παλαιότεροι πρωταγωνιστές, πάνω από 1200 ηθοποιοί, οι σημαντικότεροι σκηνοθέτες, συνθέτες και άνθρωποι του θεάτρου.